

Commissie debatteert over de toekomst van de Europese defensie

Brussel, 24 mei 2017

De Commissie heeft vandaag een oriënterend debat gehouden over de toekomst van de Europese defensie en draagt daarmee bij aan de discussie over de koers die de EU met 27 lidstaten zal volgen.

Een sterker Europa op het gebied van veiligheid en defensie is van in het begin al een [prioriteit voor de Commissie Juncker](#). In zijn [toespraak over de Staat van de Unie in 2016](#) kondigde voorzitter Juncker de oprichting van een Europees defensiefonds aan: "Europa kan zich niet langer veroorloven om mee te liften met andere militaire machten. (...) Een sterke Europese defensie vraagt om een innovatieve Europese defensie-industrie." In een tijd waarin de veiligheidssituatie in Europa's nabuurschap verslechtert en er [overtuigende economische argumenten](#) worden aangevoerd voor meer samenwerking tussen de lidstaten op het gebied van de besteding van het defensiebudget, moeten volgens de Commissie dringend stappen worden gezet in de richting van een veiligheids- en defensie-unie.

Hoge vertegenwoordiger en vicevoorzitter Federica **Mogherini**: "Veiligheid en defensie zijn prioriteiten voor de Europese Unie omdat het prioriteiten zijn voor al onze burgers. Sinds vorig jaar voeren we onze inspanningen op het gebied van defensie op om onze veiligheidstaken binnen en buiten de EU-grenzen steeds efficiënter te kunnen uitvoeren. We investeren meer middelen, bouwen aan samenwerking tussen lidstaten en werken aan nauwere samenwerking met de NAVO. Deze snel veranderende wereld confronteert ons elke dag met nieuwe uitdagingen. Het is aan ons, als Europese Unie, om deze uitdagingen aan te pakken."

Jyrki **Katainen**, vicevoorzitter voor Banen, Groei, Investeringen en Concurrentievermogen: "Versterking van de Europese veiligheid en defensie is alleen mogelijk als de beschikbare defensiebudgetten efficiënter worden gebruikt. De bevoegdheid voor investeringen in defensievermogens blijft in handen van de lidstaten. De begroting van de EU kan niet in de plaats komen van die van de lidstaten als het op defensie aankomt. Dit doet echter niets af aan de ijzersterke argumenten vóór een versterking van de samenwerking, bijvoorbeeld met betrekking tot onderzoek en aanbestedingen op het gebied van defensie. Samenwerking zou immers niet alleen besparingen opleveren, maar ook de defensie-industrie ten goede komen. In tijden waarin de nationale begrotingen nog steeds onder hoge druk staan, is het zaak zowel de defensiebudgetten als de defensievermogens efficiënter en beter te benutten."

Het oriënterend debat van vandaag zal richting geven aan het werk van de Commissie in de komende weken. In de aanloop naar de Europese conferentie op hoog niveau over defensie en veiligheid, die op 7 juni in Praag wordt gehouden, zal de Commissie het Europees defensiefonds instellen dat zij in november 2016 heeft aangekondigd in het [Europees defensieactieplan](#). Parallel daarmee zal zij in een op de langere termijn gerichte discussienota een aantal mogelijke toekomstscenario's voor de Europese defensie schetsen. Dit alles moet worden gezien in het kader van de discussie over de toekomst van de EU-27, die de Commissie op 1 maart 2017 op gang heeft gebracht met haar [Witboek over de toekomst van Europa](#).

Meer samenwerking op het gebied van veiligheid en defensie in de EU is om meer dan één reden een verstandige keuze. Omdat de dreigingen die op Europa afkomen, niet stoppen aan nationale grenzen en bovendien een steeds grotere omvang aannemen, moet de oplossing worden gezocht in samenwerking.

Een sterke Europese defensie vraagt om een sterke Europese defensie-industrie. Wanneer de lidstaten meer geld uittrekken voor defensie, kan de EU hen helpen die middelen efficiënter te besteden. Het gebrek aan samenwerking tussen de lidstaten op het gebied van defensie en veiligheid kost jaarlijks naar schatting tussen 25 en 100 miljard euro. 80 % van de aanbestedingen en meer dan 90 % van de inspanningen op het gebied van onderzoek en technologie wordt op lidstaatniveau georganiseerd. Door hun aanbestedingen te bundelen, zouden de lidstaten tot 30 % kunnen besparen op hun jaarlijkse defensie-uitgaven (zie het [informatieblad](#) over de argumenten voor meer samenwerking in de EU op het gebied van veiligheid en defensie).

Achtergrond

In zijn [politieke beleidslijnen](#) van juni 2014 verklaarde voorzitter Juncker van de Europese Commissie: "[...] [Ik] ben [...] van mening dat we ervoor moeten zorgen dat Europa ook op het gebied van veiligheid en defensie sterker komt te staan. Natuurlijk is Europa in de eerste plaats een "soft power". Maar zelfs de sterkste "soft powers" kunnen zich op den duur niet staande houden zonder in elk geval een deel van hun defensiecapaciteit te integreren."

In zijn [toespraak over de Staat van de Unie in 2016](#) kondigde voorzitter Juncker de oprichting van een Europees defensiefonds aan en op de [top van Bratislava](#) in september 2016 concludeerden de leiders van 27 lidstaten: "Wij hebben de EU nodig, niet alleen om vrede en democratie te garanderen, maar ook de veiligheid van onze burgers". In een moeilijk geopolitiek klimaat, zo spraken zij af, moet de EUsamenwerking op het vlak van externe veiligheid en defensie worden versterkt. In concreto moest de Europese Raad in december 2016 "een besluit [...] nemen over een concreet plan van uitvoering op veiligheids- en defensiegebied en over de vraag hoe de mogelijkheden van de Verdragen beter benut kunnen worden, met name wat vermogens betreft".

Op 30 november 2016 stelde de Commissie in haar [Europees defensieactieplan](#) het Europees defensiefonds voor en andere maatregelen om de lidstaten te ondersteunen bij de efficiëntere besteding van middelen aan gezamenlijke defensiecapaciteiten, om de veiligheid van de Europese burgers te vergroten en een concurrerende en innovatieve industriebasis te bevorderen. Dit initiatief werd toegejuicht door de EU-leiders tijdens de Europese Raden van december 2016 en maart 2017 en de Commissie kreeg de opdracht om vóór de zomer van 2017 met voorstellen te komen.

Het Europees defensieactieplan maakt deel uit van het ruimer opgevatte defensiepakket dat de EU-27 in Bratislava heeft goedgekeurd. Het actieplan vormt een aanvulling op twee andere instrumenten, met name het [uitvoeringsplan inzake veiligheid en defensie binnen de integrale EU-strategie](#) (waarin een nieuw ambitieniveau voor de Unie wordt vastgelegd en acties worden vastgesteld om het te bereiken) en de [gezamenlijke verklaring van de EU en de NAVO](#) (die door de voorzitter van de Europese Raad, de voorzitter van de Commissie en de secretaris-generaal van de NAVO is ondertekend). Er wordt uitvoering gegeven aan een reeks van 42 voorstellen op de zeven gebieden die zijn vastgelegd in de verklaring van Warschau. Hieronder vallen ook hybride bedreigingen, een thema dat verband houdt met het [gezamenlijk kader ter bestrijding van hybride bedreigingen](#). Dit kader, uit april 2016, bouwt op zijn beurt voort op de [Europese veiligheidsagenda](#), die de Commissie in april 2015 heeft goedgekeurd. De werkzaamheden op deze twee gebieden vorderen in een snel tempo. Vorige week nog hebben de EU-ministers van defensie een reeks conclusies aangenomen die richting moeten geven aan het werk in de aanloop naar de Europese Raad in juni.

Op 25 maart 2017 hechtten de EU-leiders hun goedkeuring aan de [verklaring van Rome](#), waarin zij zich ertoe verbinden te streven naar een EU-27 die een bijdrage levert aan het tot stand brengen van een meer concurrerende en geïntegreerde defensiesector en die streeft naar het versterken van haar gemeenschappelijke veiligheid en defensie, ook in samenwerking en complementariteit met de NAVO.

In haar op 1 maart 2017 voorgestelde [Witboek over de toekomst van Europa](#) gaat de Commissie in op de belangrijkste uitdagingen en kansen voor Europa in de komende tien jaar. Met het witboek is een proces begonnen waarin de EU-27 keuzes gaat maken over de toekomst van de Unie. Om dit debat aan te zwengelen, zal de Europese Commissie samen met het Europees Parlement en belangstellende lidstaten een reeks debatten over de toekomst van Europa organiseren in de steden en regio's van Europa. Ter aanvulling van het Witboek wordt een aantal discussienota's ter tafel gelegd, met als thema:

- [de sociale dimensie van Europa](#) (26 april 2017);
- [de mondialisering in goede banen leiden](#) (10 mei 2017);
- de verdieping van de economische en monetaire unie, op basis van het [verslag van de vijf voorzitters](#) van juni 2015 (gepland voor 31 mei 2017);
- de toekomst van de Europese defensie (gepland voor 7 juni 2017); en
- de toekomst van de financiën van de EU (gepland voor eind juni 2017).

Meer informatie

[Informatieblad: Europa verdedigen: Argumenten voor meer samenwerking in de EU op het gebied van veiligheid en defensie](#)

IP/17/1427

Contactpersoon voor de pers:

[Natasha BERTAUD](#) (+32 2 296 74 56)
[Lucia CAUDET](#) (+32 2 295 61 82)

[Maja KOCIJANCIC](#) (+32 2 298 65 70)

Voor het publiek: [Europe Direct](#) per telefoon [00 800 67 89 10 11](#) of [e-mail](#)